FIL-PRIM’AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il-{img]a, 15 ta’ Frar, 2002

Kaw\a Numru 15
~itazz. Nru. 1735/00JRM

Catherine armla ta’ Mario **HALES** f’isimha proprju u b]ala le[ittima rappre\entanti ta’ bintha minuri Marsonia u Simone mart Joseph Gau`i

vs

GENERAL NATIONAL MARITIME TRANSPORT COMPANY; John Cassar White, George Bor[, Lawrence ~iantar, Emanuel Vella, An[elo Fenech, Avukat Dr. Joseph Micallef Stafra`e u Anthony Gafa’ lkoll komponenti l-Kunsill tal-Malta Drydocks; Spiridione Aquilina f’ismu proprju u b]ala *Managing Director* tal-Malta Drydocks; John Galea;

Joseph Saliba; Anthony Fabri; Lawrence Gialanze'; Armando ~efai

Il-Qorti:

Rat l-Att ta`-~itazzjoni mressaq fit-22 t' Awissu, 2000, li bih l-atturi ippremettew:

Illi fit-3 ta' Frar 1995 waqt li Mario Hales, li kien mi\\ewweg lill-attri`i Catherine Hales u li ji[i missier l-atturi l-o]rajn Marsonia u Simone, kien qed ja]dem b'inkarigu tal-Malta Drydocks abbord il-vapur "Um el Faroud", dan l-imsemmi vapur, li hu proprieta' tas-So`jeta konvenuta General National Maritime Transport Company, sploda b'rizultat li safa mejjet Mario Hales, flimkien ma']addiema o]rajn;

Illi dan l-in`ident fatali [ara min]abba t-tort u jew negligenza u jew nuqqas ta' osservanza tal-prekaw\jonijiet me]tiega da parti tal-konvenuti jew min minnhom kif ji[i pruvat waqt it-trattazzjoni tal-kaw\a;

Illi l-konvenuti [ew interpellati biex jersqu g]al likwidazzjoni u]las tad-danni sofferti mill-atturi izda baqg]u inadempjenti;

G]alhekk l-attri`i proprio et nomine talbet lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex g]ar-ragunijiet premessi:

1. Tiddikjara illi l-konvenuti, jew min minnhom, huma responsabbli g]al mewt ta' Mario Hales;

2. Tillikwida d-danni sofferti mill-atturi min]abba l-mewt tal-imsemmi Mario Hales u dan jekk hemm bzonn bl-opera ta' periti nominandi;

3. Tikkundnna lill-konvenuti, jew min minnhom i]allsu lill-atturi d-danni kollha hekk likwidati;

Bl-ispejje\ kompri\i dawk tal-ittri uffi``jali tat-23 ta’ Jannar 1997, tat-3 ta’ Frar 1997 u tal-10 ta’ Di`embru 1998 kontra l-konvenuti li huma n[unti g]as-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-atturi;

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrek Spiridione Aquilina fit-18 ta’ Ottubru, 2000, li biha e``epixxa:

1. Illi preliminarjament huwa mhuwiex il-le[ittimu kuntradittur stante illi qatt ma]adem ta’ Managing Director mal-Malta Drydocks u qatt ma kellu r-rappresentanza tal-Malta Drydocks;

2. Bla pregudizzju g]as-suespost fi kwalunkwe ka\ kull xog]ol li g]amel fil-Malta Drydocks dejjem kien proprju b]ala impjegat tal-Malta Drydocks u g]alhekk f’ismu proprju huwa wkoll mhux il-le[ittimu kuntradittur;

3. Bla pregudizzju g]as-suespost hu ma kienx responsabbli g]all-in`ident mertu ta’ din il-kaw\a u dana la f’ismu proprju u lanqas f’xi kariga okkupata mal-Malta Drydocks u dana billi f’ebda mument ma wera xi forma ta’ negligenza jew nuqqas ta’ osservan\a t al-prekawzjonijiet me]tiega;

4. Salvi e``ezzjonijiet o]ra permessi mil-li[i;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Spiridione Aquilina[1];

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrek Avukat Joseph Micallef Stafra`e f’ismu proprju fit-23 t’Ottubru, 2000, li biha e``epixxa:

[1] Pa[[. 9 -10 tal-pro`ess;

1. Illi hu personalment ma kellu x'jaqsam xejn mal-in`ident g]ax meta dan se]] ma kellu x'jaqsam xejn mal-Malta Drydocks;

2. Illi hu qatt ma kellu u anqas g]andu llum ir-rappresentan\a tal-Mata Drydocks;

3. Illi, subordinament, hu qatt ma kien]ati, b'ebda mod g]all-in`ident in kwistjoni;

4. Illi g]alhekk it-talbiet, in kwantu diretti kontra l-e``ipjent g]andhom ji[u mi`]uda bl-ispejje\ kontra l-attur;

5. Salvi e``ezzjonijiet o]ra permessi mil-li[i;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Avukat Micallef Stafra`e, flimkien mad-dokument mehmu\ mag]ha[2];

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrkin John Cassar White u l-im]arrkin l-o]rajn membri tal-Kunsill tal-Malta Drydocks fit-23 t'Ottubru, 2000, li biha e``epew:

1. Illi meta se]] l-in`ident mertu tal-kaw\a huma ma kellhom ebda konnessjoni mat-Tar\na;

2. Illi]lief l-e``ipjent John Cassar White, l-e``ipjenti l-o]ra f'din in-Nota ma kellhomx u ma g]andhomx ir-rappresentan\a tal-Malta Drydocks. John Cassar White noe qed je``epixxi b'att separat;

3. Illi l-e``ipjenti f'din in-Nota ma kellhom ebda]tija g]all-in`ident tal-Um El Faroud;

4. G]alhekk it-talbiet tal-attur in kwantu diretti kontrihom g]andhom ji[u mi`]uda bl-ispejje\ kontra l-istess attur;

5. Salvi e``ezzjonijiet o]ra permessi mil-li[i;

[2] Pa[[. 20 sa 23 tal-pro`ess;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-imsemmija m]arrkin membri tal-Kunsill[3];

Rat in-Nota mressqa fit-23 t' Ottubru, 2000, li biha l-im]arrek John Cassar White *nomine* e``epixxa:

1. Illi fil-konfront tal-Malta Drydocks it-talbiet attri`i huma nfondati fil-fatt u fid-dritt billi din ma ta]ti bl-ebda mod g]all-in`ident imsemmi li gara fit-3 ta' Frar 1995 u konsegwentement ma hija responsabbli g]al ebda danni li setg]u soffrew l-atturi. Il-korporazzjoni inkarigat nies kompetenti u ta']ila biex jesegwixxu x-xog]ol fuq il-vapur "Um El Faroud", u provdiet ukoll il-fa`ilitajiet u l-g]odod kollha ne`essarji;

2. Illi l-e``epjent John Cassar White proprio qieg]ed jikkontesta l-kaw\a b'nota ta' e``ezzjonijiet separata;

3. Illi, bla pregudizzju g]as-sue``epit, l-e``epjent nomine diga' min-na]a tieg]u, u ming]ajr assunzjoni ta' responsabilita' izda biss *ex gratia*, ikkompensa lill-atturi tad-danni sofferti minnhom fl-in`ident fatali tat-3 ta' Frar 1995, u g]alhekk dan il-]las g]andu jitnaqqas minn kull ammont li jista' talvolta ji[i de`i\ li hu dovut mill-e``epjent nomine;

4. Illi inoltre l-e``epjent nomine jirriserva wkoll li jitlob il-kjamat in kaw\a ta' persuni o]ra li jistg]u jirrizultaw li ja]tu g]al kollox jew in parti g]all-in`ident in kwistjoni;

5. Salvi e``ezzjonijiet ulterjuri;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek John Cassar White *nomine*[4];

Rat in-Nota mressqa fl-24 t'Ottubru, 2000, li biha l-im]arrek Lawrence Gialanze' e``epixxa:

---

[3] Pa[[. 12 sa 14 tal-pro`ess
[4] Pa[[. 15 sa 19 tal-pro`ess;

1. Illi t-talbiet tal-attur huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u g]andhom ji[u mi`]uda bl-ispejjez stante li l-e``ipjent ma huwiex responsabbli g]al mewt ta' Mario Hales u anqas g]ad-danni allegati;

2. Illi fit-tieni lok, u ming]ajr pregudizzju g]as-suespost, i`-`itazzjoni tal-attur hija nulla stante li l-premessi huma vagi u ma jispjegawx kif il-konvenut huwa responsabbli g]all-allegat danni u g]aldaqstant tmur kontra l-artikolu 156 tal-Kap 12 tal-Li[ijiet ta' Malta u dan ai terminu tal-artikolu 789 © u (d) tal-istess Kap;

3. Illi fit-tielet lok, u ming]ajr pregudizzju g]as-suespost, it-talbiet tas-so`jeta' attri`i huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u g]andhom ji[u mi`]uda bl-ispejjez stante li d-disgrazzja li se]]et gewwa t-Tar\na li kienet il-kagun tal-mewt ta' Mario Hales bl-ebda mod ma tista' ti[i attribwita, kemm direttament jew indirettament, g]al xi att ta' tort, negligenza jew nuqqas ta' osservanza tal-prekawzjonijiet me]tie[a fuq il-post tax-xog]ol da parte tal-konvenut;

4. Illi fir-raba' lok, u ming]ajr pregudizzju g]as-suespost, fil-]in li se]]et id-disgrazzja l-konvenut ma kienx fuq il-lok in kwistjoni, anqas ma kien gewwa t-Tar\na u g]aldaqstant ma setg]ax ikkontribwixxa jew kien responsabbli g]al dak li se]];

Salve e``ezzjonijiet ulterjuri;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Lawrence Gialanze'[5];

Rat in-Nota mressqa fil-25 t'Ottubru, 2000, li biha l-im]arrek Joseph Saliba e``epixxa:

[5] Pa[[. 24-5 tal-pro`ess;

1. Illi fl-ewwel lok in-nuqqas ta' integrita' tal-gudizzju peress li l-kaw\a ma gietx diretta kontra l-kaptan tal-vapur u l-vapur innifsu u g]alhekk l-e``ipjenti g]andu ji[i lliberat mill-osservanza tal-gudizzju;

2. Illi fit-tieni lok u ming]ajr pregudizzju g]as-sue``epit, i`-`itazzjoni hija nulla peress li hija generika, vaga u nebuluza u tippekka inkwantokke li bi ksur tal-artikolu 156 (1) (a) tal-Kap. 12 tal-Li[ijiet ta' Malta, ma tfissirx sewwa l-oggett, u dana kif postulati l-premessi. Din l-e``ezzjoni tirrigwarda g]alhekk li kull wie]ed mill-konvenuti g]andu responsabbilita g]al kollox distintiva u spe`jali\\ata u allura `-`itazzjoni, kif postulata, ma tfissirx b'mod `ar u sewwa l-allegata nuqqas ta' responsabbilita ta' kull wie]ed mill-konvenuti, kif ser ji[i spjegat fil-kors tal-kaw\a, u g]alhekk l-e``ipjent g]andu ji[i lliberat mill-osservanza tal-gudizzju;

3. Illi fit-tielet lok u ming]ajr pregudizzju ghas-sue``epit, fil-meritu l-e``ipjent ma hux responsabbli g]ad-danni sofferti mill-attur peress li huwa e\er`ita l-professjoni tieg]u u xog]olu b'diligenza u skond l-arti u s-seng]a. In poche parole xog]olu g]amlu sewwa u konformement ma' dak li titlob il-li[i;

4. Illi fir-raba' lok, ming]ajr pregudizzju g]as-sue``epit, u ming]ajr ebda ammissjoni ta' responsabbilita, dato ma non concesso li tinstab ]tija fl-e``ipjent, huwa m'huwiex unikament responsabbli g]all-incident u allura kull responsabbilita g]andha ti[i apporzjonata fid-dawl ta' dak li jiddisponi l-artikolu 1050 (2) tal-Kap. 16 tal-Li[ijiet ta' Malta, u f'dan ir-rigward u bis-sa]]a tal-imsemmi artikolu, l-e``ipjent qieg]ed minn issa jirriserva kull dritt li jsejja] fil-kaw\a lil kull persuna o]ra li tista' fil-kors ta' dawn il-pro`eduri jirrizulta li g]andha responsabbilita g]all-in`ident in kwistjoni;

5. Salvi, jekk ikun il-kaz, e``ezzjonijiet ulterjuri;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Joseph Saliba[6];

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrek John Galea fis-27 t'Ottubru, 2000, li biha e``epixxa:

1. Illi in kwantu t-talbiet attri`i huma diretti fil-konfront tal-e``ipjent dawn huma infondati fil-fatt u fid-dritt stante li l-e``ipjent ma kien bl-ebda mod responsabbli g]all-in`ident de quo;

2. Salv e``ezzjonijiet ulterjuri hekk kif permessi mill-li[i;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek John Galea[7];

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrek Armando ~efai fis-27 t'Ottubru, 2000, li biha e``epixxa:

1. Illi prelimarjament l-konvenut ji`]ad l-allegazzjonijiet kontenuti fi`-`itazzjoni ta' l-attri`i b]ala infondati fil-fatt u fid-dritt. Dan g]aliex li mhux veru li huwa kellu x'jaqsam, la indirettament u lanqas direttament, ma' l-ispluzjoni li se]]et fuq il-vapur Um El Faroud kif allegat fi`-`itazzjoni imsemmija;

2. Illi sussidjarjament u ming]ajr pregudizzju g]as-suespost, il-konvenut ji`]ad bil-qawwa kollha li huwa kien b'xi mod negligenti jew traskurat f'xog]olu fid-data ta' l-in`ident imsemmi fi`-`itazzjoni ta' l-attri`i. Huwa dejjem qeda dmiru u xog]olu bl-iktar mod akkurat, rett, prudenti, preciz u dejjem skond l-a]jar seng]a fix-xog]ol tieg]u u bl-ebda mod ma kkontribwixxa g]all-mewt ta' Mario Hales;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Armando ~efai[8];

[6] Pa[[. 27 sa 29 tal-pro`ess;
[7] Pa[[. 30 sa 33 tal-pro`ess;
[8] Pa[[. 35 sa 38 tal-pro`ess;

Rat in-Nota mressqa fit-22 ta' Novembru, 2000, li biha l-im]arrek Anthony Fabri e``epixxa:

1. Illi l-azzjoni attri`i hija preskritta stante li g]addew aktar minn sentejn minn meta se]] l-in`ident mertu ta' din il-kaw\a;

2. Illi fil-mertu u ming]ajr pregudizzju g]al dak hawn fuq e``epit, l-e``ipjenti ma g]andu ebda tort jew]tija li b'xi mod tirrendih responsabbli g]all-mewt ta' Mario Hales kaw\ata mill-in`ident li se]] fil-Malta Dry Docks nhar it-3 ta' Frar 1995 abbord il-vapur Um El Faroud, u g]alhekk it-talbiet attri`i inkwantu diretti kontra l-e``ipjenti g]andhom ji[u mi`]uda bl-ispejje\ kontra l-atturi;

3. Salvi e``ezzjonijiet o]ra;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Anthony Fabri[9];

Rat in-Nota mressqa fil-21 ta' Di`embru, 2000, li biha l-kumpannija m]arrka G.N.M.T.C. e``epiet:

1. Illi t-talbiet tal-attri`i fil-konfront tas-so`jeta' konvenuta General National Maritime Transport Company, huma infondati fil-fatt u fid-dritt u g]andhom ji[u mi`]uda bl-ispejjez stante li l-ispluzjoni li se]]et fuq il-bastiment tag]ha l-Um El Faroud fit-3 ta' Frar 1995 u li ]alliet mejjet lil MarioHales ma se]]itx min]abba it-tort jew negligenza tas-so`jeta' konvenuta General National Maritime Transport Company, izda se]]et min]abba in-negligenza u tort tal-Malta Drydocks u/jew l-impjegati tal-Malta Drydocks;

2. Illi bla pregudizzju g]all-ewwel e``ezzjoni, u jekk nonnostante l-provi kollha, din l-Onorabbli Qorti tasal

[9] Pa[[. 43-5 tal-pro`ess

g]all-konkluzjoni li s-so`jeta' General National Maritime Transport Company g]andha xi responsabilita g]all-ispluzjoni, is-so`jeta' konvenuta General National Maritime Transport Company ma hix u ma tistax tkun responsabbli g]all-ispluzjoni in toto u g]aldaqstant din l- Onorabbli Qorti g]andha tiffissha l-proporzjon u l-persentagg ta' responsibilita' tas-so`jeta' General National Maritime Transport Company g]all-in`ident;

3. Illi bla pregudizzju g]all-ewwel e``ezzjoni jekk din l-Onorabbli Qorti tidde`iedi li s-so`jeta' General National Maritime Trasnport Company hija responsabbli b'xi mod fi proporzjon partikolari, l-istess General National Maritime Transport Company ma tistax tkun responsabbli g]all-ammont kollu pagabbli lill-attri`i jekk u/jew kif eventwalment likwidat favur l-attri`i minn din l-Onorabbli Qorti; izda responsabbli biss g]all-]las ta' ammont ekwivalenti g]al dak il-proporzjoni u persentagg li tieg]u din l-Onorabbli Qorti tkun sabet lil General National Maritime Transport Company responsabbli g]all-ispluzjoni;

4. Salv e``ezzjonijiet o]ra;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-kumpannija m]arrka G.N.M.T.C., flimkien ma\-\ew[dokumenti mehmu\in mag]ha[10];

Semg]et it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet dwar l-ewwel \ew[e``ezzjonijiet tal-im]arrek Joseph Saliba;

Rat il-verbal tas-smig] tal-25 ta' Jannar, 2001, li fih il-partijiet, wara li saret it-trattazzjoni dwar l-imsemmija e``ezzjonijiet, talbu lill-Qorti ma tg]addix g]all-g]oti tad-de`i\joni tag]ha dwarhom bil-]sieb li huma jfittxu li jirran[aw il-kwestjoni barra l-Qorti;

[10] Pa[[. 48 sa 136 tal-pro`ess;

Rat id-Degriet tag]ha mog]ti waqt is-smig] tad-19 ta' {unju, 2001, li bih ordnat lill-partijiet jirregolaw irwie]hom dwar it-ta]didiet li kienu g]addejjin bejniethom sa \mien stabilit;

Rat il-verbal tas-smig] tal-10 t'Ottubru, 2001, li bih il-Qorti [iet mg]arrfa li l-laqg]at li kienu saru bejn il-kumpanniji m]arrkin ma taw l-ebda frott u li g]alhekk il-kaw\a setg]et tissokta tinstama';

Rat id-Degriet tag]ha tal-10 t'Ottubru, 2001, li bih]alliet il-kaw\a g]al-lum g]ad-de`i\joni dwar l-ewwel \ew[e``ezzjonijiet preliminari tal-im]arrek Joseph Saliba;

Rat in-Nota tal-Osservazzjonijiet imressqa mill-im]arrek Saliba fit-13 ta' Novembru, 2001[11], dwar l-imsemmija e``ezzjonijiet preliminari;

Rat l-atti kollha tal-kaw\a;

Ikkunsidrat :

Illi din il-Qorti qieset l-imsemmija e``ezzjonijiet fit-tul f'sentenza li ng]atat minnha dalg]odu stess fil-kaw\a fl-ismijiet **<u>Francis Aquilina et vs Malta Drydocks et</u>** (~itazz. Nru. 1969/00JRM), u g]aliha tag]mel riferenza biex ji[u evitati ripetizzjonijiet bla b\onn. F'dik is-sentenza, u g]ar-ra[unijiet hemm imsemmija, il-Qorti ma laqg]etx l-e``ezzjonijiet preliminari mtellg]in mill-istess im]arrek Saliba;

G]al dawn ir-ra[unijiet il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi:

**Ti`]ad l-ewwel \ew[e``ezzjonijiet** tal-im]arrek Joseph Saliba b]ala m'humiex mist]oqqa fil-li[i, u tordna li l-kaw\a tissokta bit-trattazzjoni ta' e``ezzjonijiet preliminari o]rajn, fin-nuqqas, bis-smig] tal-provi. L-ispejje\ ta' din id-de`i\joni jit]allsu mill-istess im]arrek.

[11] Pa[[. 146 sa 148 tal-pro`ess;

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
15 ta’ Frar, 2002

Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
15 ta’ Frar, 2002